

2. **Кузьменко Г. М.** Масові відкриті онлайн-курси у контексті євроінтеграції вищої освіти України [Електронний ресурс] / Кузьменко Г. М., Хорольський О. В. — 2014. — Режим доступу до ресурсу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/4348/1/Kuzmenko.pdf>.

3. **Кузьмина О. В.** Массовые открытые онлайн-курсы (MOOCs): проблемы и перспективы [Електронний ресурс] / О. В. Кузьмина // Сборник научных статей XVIII Объединенной конференции «Интернет и современное общество» IMS-2015, Санкт-Петербург, 23-25 июня 2015 г. — 2015. — Режим доступу до ресурсу: <http://openbooks.ifmo.ru/ru/file/2239/2239.pdf>.

4. **Панченко Л. Ф.** Масовий відкритий онлайн-курс як альтернативна форма підвищення кваліфікації викладача вищої школи / Л. Ф. Панченко // Освіта та педагогічна наука. — 2013. — С. 19—28.

**Дмитренко Марина,  
Криворучкіна Олена Володимирівна,  
к.г.н, доцент кафедри економіки підприємств  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана», [elena.k1810@mail.ru](mailto:elena.k1810@mail.ru)**

## **ОРГАНІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ІНКУБАТОРА НА БАЗІ УНІВЕРСИТЕТУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

## **ОРГАНИЗАЦИЯ БИЗНЕС-ИНКУБАТОРА НА БАЗЕ УНИВЕРСИТЕТА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ВЫСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ**

## **BUSINESS INCUBATOR ORGANIZATION AT THE UNIVERSITY AS A FACTOR AIMED TO INCREASE INNOVATION POTENTIAL OF UNIVERSITY**

**Анотація.** Розглянуто економічну сутність бізнес-інкубаторів. Проаналізовано головні особливості процесу бізнес-інкубації на базі університетів. Показано зарубіжний досвід реалізації таких проектів. Визначено основні завдання бізнес-інкубаторів на базі українських ВНЗ.

**Анотация.** Рассмотрена экономическая сущность бизнес-инкубаторов. Проанализированы главные особенности процесса бизнес-инкубации на базе университетов. Показано иностранный опыт реализации таких проектов. Определены основные задания бизнес-инкубаторов на базе украинских вузов.

**Abstract.** The economic essence of business incubators was considered. The main features of the process of business incubation at the universities was analyzed. Foreign experience of such projects realization was showed. The main objectives of business incubators at the Ukrainian universities was determined.

Кардинальна трансформація сучасної економіки визначила пріоритетний імператив розвитку підприємства — знання. З огляду на це, об'єктивною необхідністю є поглиблення інтеграції освітніх послуг та економічних відносин, науки та бізнесу. Практика провідних країн світу вже довела перспективність реалізації такого напрямку. Наразі актуалізується питання адаптації цього досвіду до функціонування вітчизняних вищих навчальних закладів (ВНЗ).

Впровадження сучасних форм інноваційної та підприємницької інфраструктури у ВНЗ є необхідною умовою підвищення якості освіти. Інноваційний вектор розвитку університетів є базисом для масштабного та ефективного впровадження новітніх технологій і комерціалізації результатів науково-технічних розробок. На сучасному етапі саме цей контекст визначає конкурентоспроможність освітнього закладу. Як перспективний напрям цілеспрямованої підтримки науково-дослідної діяльності в університеті можна виокремити інкубацію бізнесу.

Сьогодні система вищої освіти потребує переформатування відповідно до вимог суспільного розвитку. Університети мають виступати не тільки як центри науки та освіти, але і як повноправні суб'єкти інноваційної діяльності. Контент-аналіз наукових джерел дозволяє відзначити, що незважаючи на різноманіття підходів до визначення їх суті, традиційно вживаним є таке розуміння: «Бізнес-інкубатор — це організаційна інноваційна структура, яка відповідно до певних умов і на певний час може надати у користування приміщення, будь-яке інше майно та певний комплекс послуг суб'єктам підприємництва та людям, що тільки планують розпочати свою діяльність, з метою допомоги у набутті ними фінансової незалежності» [2]. Основними завданнями бізнес-інкубаторів є мотивація людей на організацію власної справи, створення умов, що сприяють розвитку нових компаній і підприємництва, підтримування їх у розробленні новаторських продуктів, надання їм відповідних ресурсів [3]. Розгортання цих процесів у межах університету забезпечить змістовну наукову базу для ефективної реалізації всіх функцій.

Як приклад успішного розвитку такої інфраструктури наведемо зарубіжну модель реалізації програми імплементації бізнес-інкубаторів у навчальні заклади. В Ірландії досить відомим є біз-

нес-інкубатор «University College Galway». Він виступає інтегрованою структурою синергійної взаємодії науки, освіти та бізнесу для підтримки переважно ІТ-компаній з гнучкою системою компакт-простору та можливістю обмінюватись діловою інформацією. University College Galway надає: soft-підтримку для бізнес-проектів, технологічних процесів; спрощує доступ до шляхів фінансування (бізнес-ангели, інвестиційні та венчурні фонди); маркетинг-мікс; приміщення для роботи та інше. Відділ трансферу технологій University College Galway має 5 основних напрямів: ІКТ; навколишнє середовище та відновлювальна енергетика; медико-біологічні науки та інжиніринг; соціальна інтеграція; сталий розвиток [5]. Бізнес-інкубатор є членом EBN — європейської мережі бізнес-інноваційних центрів, яка існує з 1984 року і складається з понад 250 організацій (кластери, інкубатори, мережі). Ні одна організація в Україні не входить до EBN. Основні аспекти наукових досліджень університету затверджує його Дослідницький комітет, членами якого є провідні вчені університету, теми досліджень інтегровані з проблемами реального сектору економіки. Такий дієвий механізм підвищення інноваційного потенціалу університету і надання студентам підтримки в реалізації своїй ідей розробляється за підтримки ірландських органів державної влади та державного фінансування університету.

Дослідження «Української асоціації бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів» оприлюднило дані, що в Україні зареєстровано близько 70 бізнес-інкубаторів, з яких 25 — інноваційні, але реально діючих таких інфраструктур у 10 разів менше. На сьогодні підприємницькі інкубатори створені на базі: Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана, Національного технічного університету України «КПІ», Харківського національного університету радіоелектроніки, Уманського державного педагогічного університету ім. П. Тичини та інших, менш відомих. Але, варто сказати, що ці бізнес-інкубатори не достатньо розвивають свою інноваційну складову, переважно через відсутність чіткої схеми діяльності при мінімальній державній підтримці.

Тому пропонуємо визначити основні завдання процесу бізнес-інкубації як механізму підтримки талановитої молоді, що створить умови для отримання статусу освітнім закладом інноваційного:

- професійний аудит освітньої та науково-дослідницької діяльності (надання технічної та фахової експертизи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату);
- послуги з фахової комунікації і гармонізації термінологій;
- грамотна допомога в складанні бізнес-плану та фінансово-економічний супровід;
- забезпечення ідентифікації та захисту прав на інтелектуальну власність;
- допомога в розробці і реалізації комплексу маркетингу;
- надання доступу до технологічного обладнання та приміщень;
- організація проведення зустрічей-презентацій з інвесторами, партнерами, потенційними клієнтами;
- презентація потенційним інвесторам готових і перспективних бізнес-проектів студентів.

Отже, побудова інноваційної інфраструктури на основі інтеграції освітньої, наукової та виробничої діяльності є можлива за рахунок інноваційних бізнес-інкубаторів на базі провідних університетів країни. Функціонування в університетах бізнес-інкубаторів створює місце, де будуть генеруватися знання, дозволить отримувати перспективні розробки, що мають право на існування та впровадження. Створення такої структури надасть змогу об'єднати зусилля студентів, викладачів, підприємців і науковців. Як наслідок, конкурентні позиції випускника на ринку праці будуть визначатися не лише накопиченою сумою знань (умінь, навичок, компетенцій), а органічною єдністю інтелектуальної, мотиваційної, інноваційної та комунікаційної складових.

### Література:

1. National Business Incubation Association [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.nbia.org>.
2. Васильєва Л. М. Бізнес-інкубатори як частина інфраструктури підтримки малого підприємництва / Л. М. Васильєва // Держава та регіони : науково-виробничий журнал. — 2010. — №1. — С. 80—87.
3. Тульчинська С. О. Сучасна інноваційна інфраструктура регіонів в контексті інтеграції освітньої, наукової та виробничої діяльності / С. О. Тульчинська // Сучасний науковий вісник. Серія «Економіка». — 2012. — №19 (131). — С. 86—94.
4. Українська асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.novekolo.info/index.php/ua/pro-uabiits/statut>.
5. Поліщук О. В. Зарубіжний досвід створення державних бізнес-інкубаторів як підтримка малого і середнього бізнесу. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www.ej.kherson.ua/journal/economic\\_06/28.pdf](http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_06/28.pdf)